

Magdalena Marzec, Tomasz Okraska

Od redakcji = От редакции

Pisma Humanistyczne 7, 5-8

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od redakcji

„U nas robi się to co Polaków kusi, pociąga, a zarazem wydaje się niedopuszczalne, bo jesteście bardziej zachodni, kartezjańscy” — stwierdził niegdyś rosyjski prozaik Wiktor Jerofiejew. Według niego Rosja jest podświadomością Polski, dlatego też nasze relacje są tak skomplikowane.

Podążając tym tropem, badanie Rosji jest dla nas być może nie tylko poznaniem kraju, przytłaczającego tak obszarem jak i swoją historią, ale także swego rodzaju intelektualną introspekcją. Można zatem zadać sobie pytanie, czy ten fakt, obok napięć generowanych przez wspólne dzieje, nie stanowi uzasadnienia emocji towarzyszących polskim próbom zrozumienia wschodniego sąsiada.

Niezależnie jednak jakiej udzielimy odpowiedzi, nie ulega wątpliwości iż warto poznawać Rosję i jej mieszkańców. Badacze nie powinni zrażać się zawilościami i różnorodnością materii, pomimo niemożności odkrycia pełnego obrazu czując satysfakcję z każdego, choć trochę lepiej widocznego horyzontu.

Podobna myśl przyświecała pomysłodawcom zorganizowania na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego konferencji traktującej o Rosji i Rosjanach z różnych punktów widzenia. Dwudniowe sympozjum zaangażowało potencjał aż sześciu studenckich kół naukowych, usytuowanych na odmiennych biegunach postrzegania rzeczywistości. Były to Studenckie Koło Naukowe Historyków (pod opieką dr Barbary Kalinowskiej-Wójcik), Międzywydziałowe Stowarzyszenie Dziennikarzy „Mosty” (dr Bernard Grzonka), Koło Naukowe Politologów (dr Tomasz Słupik), Koło Naukowe Polityki Lokalnej i Regionalnej (prof. dr hab. Sylwester Wróbel), Koło Naukowe Socjologów (dr Agata Zygmunt) oraz Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych (dr Olga Szura-Olesińska).

Wprowadzenia o charakterze eksperckim do poszczególnych paneli dokonali pracownicy Wydziału Nauk Społecznych (doc. dr hab. Marek Paździora, dr Jakub Morawiec, dr Bożena Pietrzko, dr Patrycja Szostok), którym w tym miejscu organizatorzy pragną raz jeszcze podziękować. Konferencję wzbogaciła również obecność gości z innych uczelni. Jej udany przebieg nie byłby możliwy bez mrówczej organizacyjnej pracy wielu osób, przy istotnym wsparciu pracowników wydziałowej administracji.

Symposium, przeprowadzone w dniach 28–29 kwietnia 2010 w ramach VI Festiwalu Nauki w Uniwersytecie Śląskim, stało się przyczynkiem do wydania niniejszej publikacji. Jest ona sygnowana jako VII tom *Pism Humanistycznych*, kontynuując tradycję periodyku, w którym miejsce znajdowały wszystkie dyscypliny naukowe obecne na Wydziale Nauk Społecznych. Przejęty po konferencji podtytuł „Rosja — Inny świat?” miał prowokować 17 autorów do prób odpowiedzi, udzielanych w ramach różnych gałęzi nauki. Książka nie aspiruje rzecz jasna do tego by traktować ją jako ujęcie całościowe, zwłaszcza przy tak szerokim spojrzeniu. Być może jednak fragmentaryczność osadzona w zainteresowaniach badawczych autorów będzie stanowić jej atut.

Publikacja została podzielona na pięć części. W pierwszej z nich znalazły się artykuły poświęcone wybranym zagadnieniom z historii Rosji. W części drugiej opisane są kwestie związane z polityką wewnętrzną, w tym samorządem terytorialnym w Federacji Rosyjskiej. Kolejne ujęcie dotyczy otoczenia międzynarodowego Rosji. Czwarta część zawiera rozważania o charakterze medioznawczym, tom kończą zaś refleksje socjologiczne. Organizatorzy dokładali wszelkich starań by trzymany w Państwa rękach wolumin wyróżniał się interesującym podejściem do problematyki i możliwie wysokim poziomem merytorycznym. W tym miejscu chcielibyśmy podziękować recenzentom studenckich publikacji, dzięki którym zyskały one szlachetniejszy szlif.

Szczególne wyrazy podziękowania za wszechstronną pomoc chcemy skierować na ręce Dziekana Wydziału Nauk Społecznych prof. zw. dr. hab. Wiesława Kaczanowicza.

Bylibyśmy niezwykle ukontentowani gdyby teksty zamieszczone w książce stały się dla czytelników przyczynkiem do dyskusji i polemik z autorami. W tej intencji na końcu artykułów zamieszczone zostały ich adresy poczty elektronicznej. Pragnąc włączyć w dysputę samych opisywanych, przetłumaczyliśmy część tomu na język rosyjski.

W imieniu osób zaangażowanych w organizację konferencji oraz wydanie niniejszej publikacji, serdecznie zapraszamy Państwa do lektury. Prosimy o wyrozumiałość w stosunku do uchybień wynikających z młodego wieku autorów, mając zarazem nadzieję, iż w ich pełnych pasji dociekaniach odnajdą Państwo inspirację do własnych przemyśleń o Rosji i jej mieszkańcach.

*Magdalena Marzec
Tomasz Okraska*

От редакции

„Мы делаем то, что привлекает, следует поляков, а также представляется неприемлемым, потому что вы более западные, картезианские” — констатировал когда-то российский прозаик Виктор Ерофеев. По его мнению Россия это подсознание Польши, потому наши отношения так сложные.

Устремляясь этим следом, исследование России может быть для нас не только познанием страны, придавливающей так пространством как и свою историю, но также своего рода интеллектуальной интроспекцией. Можно задать вопрос, ли этот факт, рядом с напряжениями, связанными с общей историей, не представляет собой обоснования эмоции сопутствующих польским попыткам понимания восточного соседа.

Независимо от того какой будет ответ, нет никаких сомнений, что стоит изучать Россию и ее жителей. Исследователи не должны отталкиваться сложностями и разнородностями материи, несмотря на невозможность открытия полной картины, чувствуя удовлетворение угодно, хотя лучшего видимого горизонта.

Похожая мысль существовала во время организации конференции на Факультете Общественных Наук, Силезского университета о России и россиянах с различных точек зрения. Двухдневный симпозиум принял на работу потенциал целых шести студенческих научных обществ, по-разному замечающих действительность. Были это Студенческое Научное Общество Историков (руководитель Барбара Калиновска-Вуйцик), Интерассоциация Журналистов „Мосты „(Бернард Гжонка), Научное Общество Политологов (Томаш Слупик), Научное Общество местной и региональной политики (проф. Сильвестр Врубель) Научного Общества Социологов (Агата Зигмунд) и Научное Общество Международных Отношении (Ольга Шура — Олесиньска).

Экспертные введенье отдельных панели сделали сотрудники Факультета Общественных Наук (доц. Марэк Пазьдзёра, Якуб Моравец, Божена Петжко, Патриция Шосток), которым организаторы хотели бы поблагодарить ещё один раз. Конференцию обогатило также присутствие гостей из других вузов.

Её изображенный ход не был бы возможным без тяжёлой организационной работы многих лиц и поддержке административных работников.

Симпозиум, организованный в днях 28-29 апреля 2010 г. в пределах VI Фестивала Науки в Силезском университете стало причиной к выдаче этой публикации. Она подписана как седьмой том „Гуманитарных Писем”, продолжая традицию периодика, в котором место находили все научные дисциплины на Факультете общественных наук. После конференции был принят подзаголовок „Россия — Другой мир?” имел провоцировать 17 авторов к пробам ответа, даванным в пределах разных области науки. Книга не претендует к тому чтобы относиться к ней как целостной формулировке, особенно с такой широкой перспективы. Возможно, однако, что фрагментарный характер связанный с исследовательскими интересами авторов будет козырем.

Публикация состоит из пяти частей. В первой части нашлись статьи связанные с выбранными вопросами по истории России. Во второй описано вопросы связанные с внутренней политикой, в этом территориальное самоуправление Российской Федерации. Следующая часть касается международного окружения России. Четвертая часть включает рассуждения о медийном характере, том кончают же социологические рефлексии. Организаторы делали все возможное, чтобы публикация, держанная в Ваших руках выделялась интересным подходом к проблематике и возможно высоким по существу уровнем. В этом месте мы хотели бы поблагодарить рецензентов студенческих публикаций, благодаря которым получили они более благородный шлиф.

Особые слова благодарности за всестороннюю помощь мы ссылаемся на руки декана факультета общественных наук, проф. Веслава Качановича.

Мы были бы чрезвычайно узнаточены если бы тексты помещённые в книге стали для читателей причиной для дискуссии, полемики с авторами. В этом намерении в конце статей были помещены их адреса электронной почты. Хотясь включить в собеседование описываемые лица, мы перевели часть тома на русский язык.

От имени принятых на работу лиц в организацию конференции и выдача публикации, сердечно приглашаем Вас к чтению. Мы просим снисхождения по отношению к погрешностям вытекающих из молодого возраста авторов. Мы надеемся, что Вы найдете вдохновение для Ваших собственных мыслей о России и её жителях.

*Магдалена Мажец
Томаш Окраска*